

GÒTIC HISPÀNIC

Tema 1. Introducció.

• Edificis gòtics a Catalunya, Aragó i Navarra. Corona d'Aragó.

22706

Tema 2. Arquitectura del segle XIII. Regne de Catalunya.

• Catedral de Tarragona.

1998-99

• Professora : **MARTA CRISPI**

• Catedral de Tarragona.

• Escultura gòtica catalana. Tarragona.

Tema 3. La pintura del segle XIV.

• La pintura mural. Tarragona, Girona, València.

• La pintura al tremp.

Tema 4. L'arquitectura del segle XIII i XIV. La Corona d'Aragó.

• L'arquitectura gòtica catalana. Característiques.

• La catedral de Barcelona i la catedral de Girona. Església de Santa Maria del Mar. Santa Maria del Pi. Jaume Ferrer Bassa.

• Gaudí.

Tema 5. L'escultura del segle XIII i XIV. La Corona d'Aragó.

• L'escultura gòtica.

• L'escultura arquitectònica.

• Els panteons reials de Sant Joan Creus i Poblet. Altres monuments escultòrics reials.

• Altres escultors aragonesos. Francés i italiana.

• Joaquim Climent. Bartomeu de Poblet. Escultor de Lleida. Jordi de Déu. Pere Miquel.

Tema 6. La ceràmica del segle XIV. La Corona d'Aragó.

• Ceràmica vidriada.

• Els ceràmics valencians. Fuster, Falgueres, Bassa, Ramon Duran, Joan de la Roca, Joan Sastre, Joan Baroig.

Tema 7. L'art del segle XIV als regnes de Navarra i Aragó.

• Navarra: les obres de valors de la catedral de Pamplona.

• Castella: arquitectura i escultura a Toledo, Segòvia, Burgos.

GÒTIC HISPÀNIC

Tema 1. Introducció

Context polític i social del Regne de Castella, Navarra i Corona d'Aragó.

Tema 2. Arquitectura i escultura del s.XIII. Regne de Castella.

1. Catedral de Burgos
2. Catedral de León
3. Catedral de Toledo.
4. Escultura: Sasamón, Burgo de Osma.

Tema 3. La pintura a la Península al segle XIII.

1. La miniatura durant el regnat d'Alfons Xè el Sabi.
2. La pintura al segle XIII.

Tema 4. L'arquitectura del segle XIII i XIV. La Corona d'Aragó.

1. L'arquitectura gòtica catalana. Característiques
2. La catedral de Barcelona i la catedral de Girona. Berenguer de Montagut. Santa Maria del Mar, Santa Maria del Pi, L'Aurora de Manresa.

Tema 5. L'escultura del segle XIII i XIV. La Corona d'Aragó.

1. L'escultura del segle XIII.
2. L'escultura arquitectònica
3. Els panteons reials de Sant Creu i Poblet. Altres exemples d'escultura funerària.
4. La influència d'escultors forans: França i Itàlia.
5. Jaume Cascalls. Bartomeu de Rubió i l'Escola de Lleida. Jordi de Déu. Pere Moragues.

Tema 6. La pintura del segle XIV. La Corona d'Aragó.

1. El gòtic lineal.
2. El corrent italianitzant: Ferrer i Arnau Bassa, Rafael Destorrents, els germans Serra, Llorenç Saragossa.

Tema 7. L'art del segle XIV als regnes de Navarra i Castella

1. Navarra: les obres al voltant de la catedral de Pamplona.
2. Castella. Arquitectura i escultura a Toledo, Burgos i Vitoria.

Tema 8. L'arquitectura del s. XV. Regne de Castella

1. L'arribada d'artistes forans. Toledo: Hannequin de Brusel·les, Juan Guas.
2. Burgos: Juan de Colonia i Simón de Colonia. Valladolid.
3. Catedral de Sevilla.

Tema 9. L'escultura. Regnes de Navarra i Castella

1. Navarra: els sepulcres de Carles el Noble i la seva esposa.
2. Castella: la influència flamenca en l'art hispà:
 - Toledo. Hannequin de Brusel·les. Egas Cueman. Juan Guas.
 - Burgos: Gil de Siloé. Simón de Colonia. Altres Artistes (Alejo de Vahía)

Tema 10. La pintura del s. XV al regne de Castella

1. Burgos. Diego de la Cruz. El mestre de Burgos.
2. Salamanca. Fernando Gallego

Tema 11. L'arquitectura del s. XV. Corona d'Aragó.

1. Arquitectura civil: la casa de la Ciutat, el palau del rei Martí a Poblet, el Palau de la Generalitat.
2. Guillem Sagrera. La llotja de Palma, el Castell Nuovo de Nàpols.

Tema 12. L'escultura. Corona d'Aragó.

1. L'escultura catalana fins a mitjan segle XV: Pere Sanglada. Antoni Canet. Pere Oller. Pere Joan. Pere de Sant Joan. Els Claperós.
2. Aragó. Retaule de la Seo.

Tema 13. La pintura del segle XV. Corona d'Aragó

1. El Gòtic Internacional a Catalunya: Lluís Borrassà i Bernat Martorell.
2. El resorgiment artístic de València: Pere Nicolau, Marçal de Sax, Gerardo Starnina, Gonçal Peris.
3. Aragó.
4. El gòtic hispano-flamenc a Catalunya i València: Lluís Dalmau, Jaume Huguet. Jacomart Baço. Joan Reixach. Bartolomé Bermejo.

Tema 14. Les arts sumptuàries.

Bibliografia:

Obres generals:

-MAYER, A.: *El estilo gótico en España*, Madrid 1943.

- DURLIAT, M.: *L'art dans le royaume de Majorque*, Tolosa 1962.
- LAMBERT, E.: *El arte gótico en España en los siglos XII y XIII*, Madrid 1977 (1931).
- CÓMEZ RAMOS, R.: *Las empresas artísticas de Alfonso X el Sabio*, Sevilla 1979.
- MARTÍNEZ DE AGUIRRE, J.: *Arte y monarquía en Navarra. 1328-1425*, Pamplona 1987.
- YARZA, J.: *La Edad Media*, dins *Historia del Arte Hispánico*, Madrid 1988 (1980).
- DALMASES, N. de, JOSÉ i PITARCH, A.: *L'art gòtic s XIV-XV* dins *Història de l'Art Català*, Barcelona 1984, vol. III.
- AZCÁRATE, J.M.: *Arte gótico en España*, Madrid 1990.
- YARZA, J.: *Baja Edad Media. Los siglos del Gótico*. dins *Introducción al Arte Español*, Madrid 1992.

Exposicions:

- Thesaurus/Estudis. L'art dels bisbats de Catalunya, 1000/1800*, Barcelona 1986
- Orígenes. Arte y cultura en Asturias. s.VII-XV*.
- Las tres edades del hombre. El arte en la iglesia de Castilla y León*, Valladolid 1988
- Millenum. Història i Art de l'Església catalana*, Barcelona 1989
- Galicia no Tempo*, Santiago 1991
- La Seu Vella de Lleida. La catedral, els promotores, els artistes, s.XIII a XV*, Lleida 1991
- Magna Hispanensis. El universo de una iglesia*. Catálogo, Sevilla 1992
- Pallium. Exposició d'art i documentació. Catedral de Tarragona*, Tarragona 1992
- Pulchra. Catàleg Museu Diocesà de Lleida 1893-1993*, Lleida 1993
- Signos. Arte y cultura en el Alto Aragón Medieval*, Osca 1993
- Catalonia. Arte gótico en los siglos XIV y XV*, Madrid 1997

Arquitectura:

- TORRES BALBÁS, L. *Arquitectura gótica*, dins *Ars Hispaniae*, vol. VII, Madrid 1952.
- AZCARATE, J.M.: *Arquitectura gótica toledana del siglo XV*, Madrid 1958
- CAAMAÑO, J.M.: *Contribución al estudio del gótico en Galicia*, Valladolid 1962
- ALOMAR, J.: *Guillermo Sagrera y la arquitectura gótica del XV*, Barcelona 1970
- MERINO, W.: *Arquitectura hispano-flamenca en León*, León 1974

Escultura:

- DURAN i SANPERE, A.: *Els retaules de pedra dins Monumenta Catalonia*, Barcelona 1932 (2 vols)
- DURAN i SANPERE, A. i AINAUD DE LASARTE, J.: *Escultura gótica dins Ars Hispaniae*, Madrid 1956.
- JANKE, E.S.: *Jehan Lome y la escultura gótica posterior en Navarra*, Pamplona 1977
- FRANCO MATA, A.: *Escultura gótica en León*, León 1976.
- ARA GIL, C.: *Escultura gótica en Valladolid y su provincia*, Valladolid 1978

- TERÉS, M.R.: *Pere Ça Anglada*, Barcelona 1987
- GÓMEZ BARCENA, M.: *Escultura gótica funeraria en Burgos*, Burgos 1988
- ESPAÑOL, F.: *Guillem Seguer de Montblanc. Un mestre trescentista escultor, pintor i arquitecte*, Montblanc 1994
- ESPAÑOL, F.: *El escultor Bartomeu de Robio y Lleida. Eco de la plástica toscana en Cataluña*, Lleida 1995
- BARRAL, X. i TERÉS, R.: *Escultura antigua i medieval dins Art de Catalunya. Ars Cataloniae*, Barcelona 1997

Pintura:

- SANPERE i MIQUEL, S.: *Los cuatrocentistas*, Barcelona 1906.
- GUDIOL i CUNILL, J.: *Els Trescentistes*, Barcelona 1910.
- POST, CH. R.: *A History of Spanish Painting*, Cambridge (Mss) 1930-66.
- GUDIOL i RICART, J.: *La pintura gótica dins Ars Hispaniae*, vol. IX, Madrid 1955.
- LACARRA, M.C.: *Aportación al estudio de la pintura mural gótica en Navarra*, Pamplona 1974.
- LLOMPART, G.: *La pintura medieval mallorquina*, Palma de Mallorca 1977-78.
- SUREDA, J.: *El gótic català I, Pintura*, Barcelona 1978.
- GUDIOL, J. i ALCOLEA, S.: *Pintura gótica catalana*, Barcelona 1986.
- HERIARD DUBREUIL, M.: *Valencia y el gótic internacional*, València 1987.
- SILVA, M.P.: *Pintura hispano-flamenca castellana: Burgos y Palencia*, 1990 (3 vols).
- YARZA, J.: "La pintura española medieval: el mundo gótico" dins *La pintura española*, Madrid 1995.

Miniatura:

- DOMÍNGUEZ BORDONA, J.: *La miniatura española*, Barcelona 1930.
- DOMÍNGUEZ BORDONA, J.: *Miniatura*, dins *Ars Hispaniae*, vol. XVIII, Madrid 1948.